

РАДА СУДДІВ УКРАЇНИ

01601, м. Київ, вул. Липська, 18/5, тел.: (044) 277-76-29, факс: (044) 277-76-30

26 червня 2015 року

м. Київ

РІШЕННЯ

№ 68

Заслухавши та обговоривши інформацію члена Ради суддів України Сасевича О.М. про обрання суддів на посади безстроково, відповідно до статті 124, частини 5 статті 131 Закону України "Про судоустрій і статус суддів" та Положення про Раду суддів України, затвердженого X позачерговим з'їздом суддів України 16 вересня 2010 року (зі змінами), Рада суддів України

в и р і ш и л а :

Затвердити текст звернення до Голови Верховної Ради України, голів депутатських фракцій Верховної Ради України, народних депутатів України, Голови Вищої кваліфікаційної комісії суддів України щодо обрання суддів безстроково (Додаток 1).

Голова
Ради суддів України

В.М. Сімоненко

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням Ради суддів України
від 26 червня 2015 року № 68

**Голові Верховної Ради України
Гройсману В.Б.**

**Головам депутатських фракцій
Верховної Ради України**

**Голові Вищої кваліфікаційної
комісії суддів України
Козьякову С.Ю.**

Незалежність і недоторканність суддів є невід'ємною ознакою правової держави та однією з фундаментальних засад демократичного суспільства. Гарантії незалежності і недоторканності суддів, як носіїв судової влади, та самостійності судів, як судових органів, встановлені Конституцією та законами України. Незалежність суддів визначено в Україні як конституційний принцип організації та функціонування судів з метою забезпечення права осіб на судовий захист.

Принцип забезпечення незалежності суддів закріплено в Європейській хартії про закон «Про статус суддів» та рекомендаціях CM/Res (2010)12 Комітету міністрів Ради Європи, за якими орган, уповноважений приймати рішення щодо обрання та кар'єри суддів, повинен бути незалежним від уряду та адміністративних органів. Також підлягають виключенню інші ризики політичного впливу на зазначений процес.

Україна, як член Ради Європи, взяла на себе зобов'язання створити належні умови для функціонування судової влади з гарантуванням незалежності, неупередженості та самостійності судів і суддів.

Разом з тим, реалізація цих принципів формування та функціонування судової системи в Україні належним чином не забезпечується.

Довготривале зволікання Верховної Ради України щодо розгляду питання про обрання на посаду судді безстроково призвело до того, що у багатьох окружних адміністративних судах здійснюють правосуддя лише половина суддів від тих, які повинні працювати відповідно до штатного розпису, а у деяких місцевих загальних судах не залишилося жодного судді, повноважного здійснювати правосуддя. Така ситуація порушує право людини на доступ до суду, гарантоване Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод. Окрім того, відсутність повноважень у значній кількості суддів створює реальну загрозу якості розгляду справ, адже навантаження щодо розгляду судових спорів, яке перекладається на інших суддів, є надмірним.

Комітет Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя за результатами розгляду на своїх засіданнях 18 березня 2015 року, 23 квітня 2015 року та 13 травня 2015 року вніс на розгляд Верховної Ради України відповідно проекти постанов про обрання суддів за реєстр. №№ 2451; 2726 та 2726-1. Ці проекти постанов щодо обрання загалом 227 суддів не розглянуті Верховною Радою України.

Крім того, Голова Верховної Ради України на пропозицію Комітету з питань правової політики та правосуддя скерував до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (лист за вих. №01-6/74 від 27.03.2015 р.) для додаткової перевірки подання та матеріали про обрання суддів судів загальної юрисдикції, по яких є застереження окремих народних депутатів України.

Вища кваліфікаційна комісія суддів України повернула (лист №18-5346/18 від 30 квітня 2015 року) частину згаданих подань Голові Верховної Ради України з огляду на відсутність правових підстав для призначення такої перевірки. За результатами опрацювання листа Вищої кваліфікаційної комісії суддів України Комітет з питань правової політики та правосуддя направив Голові Верховної Ради проекти постанов Верховної Ради України про обрання загалом 200 суддів для подальшого їх внесення у порядку, встановленому частиною п'ятою статті 214 Регламенту Верховної Ради України. Разом з тим, зазначені матеріали на розгляд Верховної Ради України не винесено. Доля кількох десятків подань про обрання на посаду судді безстроково, що були повторно скеровані до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, залишається невідомою.

На виконання рішення XII позачергового з'їзду суддів України від 26.09.2014 р. Рада суддів України неодноразово зверталась до Верховної Ради України щодо стану дотримання вимог закону стосовно обрання суддів безстроково, строк повноважень яких закінчився (рішення Ради суддів України від 08.08.2014 №14; від 12.09.2014 р. №33 та від 12.03.2015 р. №13), проте питання про обрання суддів на посади безстроково у встановленому законом порядку до цього часу не вирішено.

Зволікання з прийняттям Верховною Радою України рішення з цього питання вкрай негативно впливає на функціонування судової системи та створює передумови для корупції та політичного тиску на суддів.

Тривале необрання суддів безстроково призводить також до нераціонального використання коштів державного бюджету, адже виплата суддівської винагороди суддям, які вимушено не здійснюють правосуддя, відбувається на рівні посадового окладу судді. У такий важкий економічний період, який переживає сьогодні наша держава, подібний підхід стосовно витрачання коштів державного бюджету є неприпустимим.

За таких обставин Рада суддів України звертається до Голови Верховної Ради України, голів депутатських фракцій Верховної Ради України, народних депутатів України, Голови Вищої кваліфікаційної комісії суддів України з вимогою невідкладно розглянути питання про обрання суддів на посади безстроково.